

msu priručnik za početnike

DADAIZAM

Dadaizam je umjetnički pokret nastao 1916. u Zürichu za vrijeme Prvog svjetskog rata kao reakcija na ratne strahote, ali i tadašnje građanske vrijednosti, nacionalizam te društveni konformizam koje su dadaisti vidjeli kao uzrok raspada civilizacije. Umjetnost dadaizma karakterizira spontanost, slučajnost, apsurd i ironija, kao i eksperimentiranje s različitim materijalima i tehnikama poput kolaža i fotomontaže. Dadaisti se ispočetka okupljaju u noćnom klubu Cabaret Voltaire u kojem čitaju poeziju i izvode performanse, no, ubrzo se duh dadaizma širi po Europi i SAD-u te iz njega počinju proizlaziti i drugi umjetnički pokreti poput nadrealizma ili kasnijeg pop arta i konceptualne umjetnosti.

Dragan Aleksić, Dada Tank br. 1, 1922.

U Hrvatskoj se duhu dadaizma priklanja Dragan Aleksić koji je objavljivao dadaističke tekstove i pjesme, a 1922. u Zagrebu pokreće dva dadaistička časopisa pod nazivom Dada Tank i Dada Jazz, koji su oba imali po jedan broj. No, unatoč samo jednom izdanju, časopisi su izvrsni primjeri dadaizma vidljivog u eksperimentiranju s tipografijom i grafičkim rješenjima, poput različitog usmjerenja ili varijacije veličine teksta unutar jedne stranice.